

Nový stavební zákon: Ochrana veřejných zájmů a účast veřejnosti

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.

Právnická fakulta UK

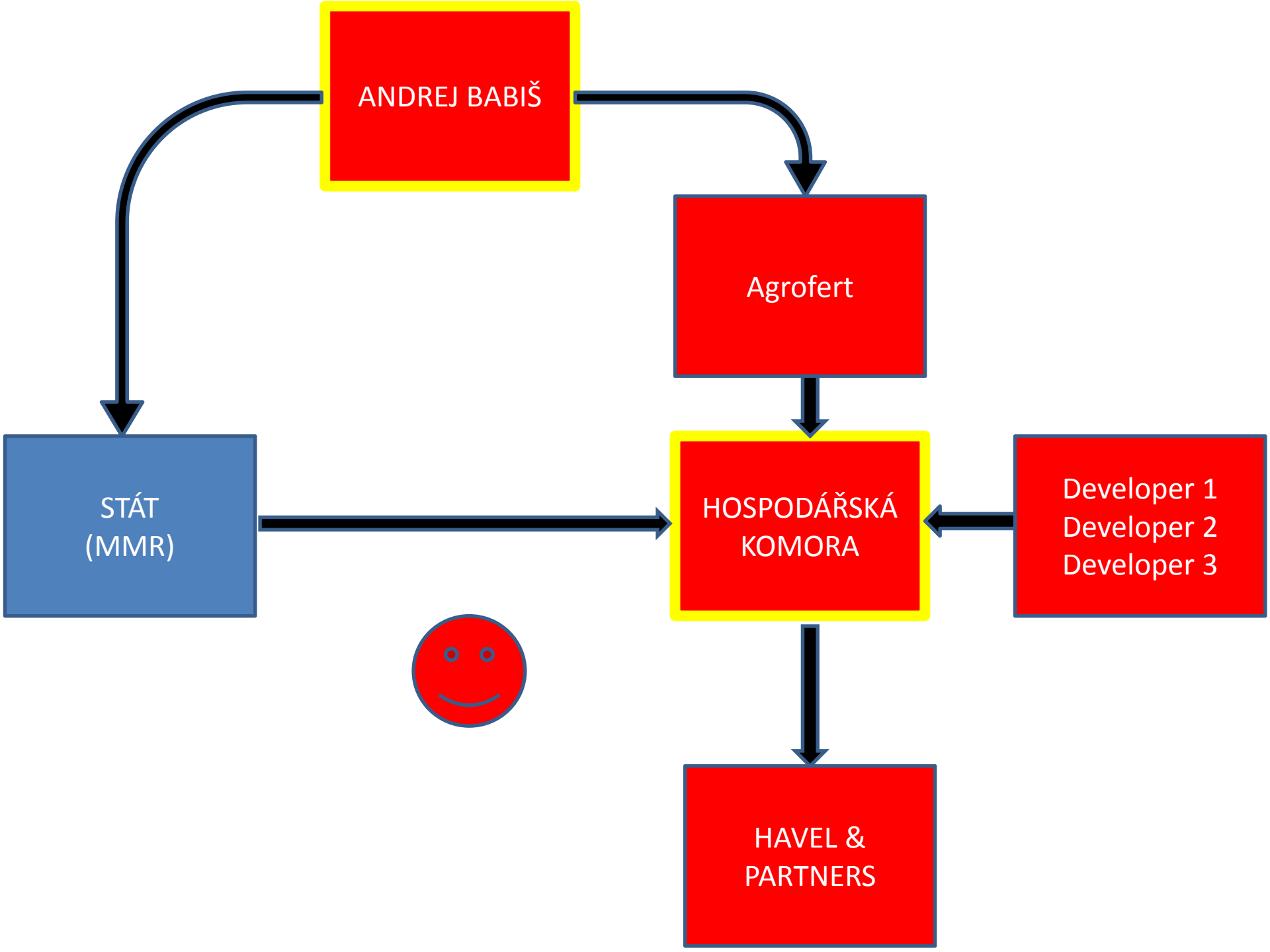
2.7.2020

I.

Ke způsobu přípravy

Prostředí klientelismu a střetu zájmů

- *„Memorandum o spolupráci na projektu rekodifikace veřejného stavebního práva České republiky“*
- *„bylo to dohodnuto na úrovni pana premiéra“*
(HK, 8.10.2018)
- **Andrej Babiš** - Agrofert a stát
- **Hospodářská komora ČR** - stavební korporace
- **AK Havel & Partners**

II.

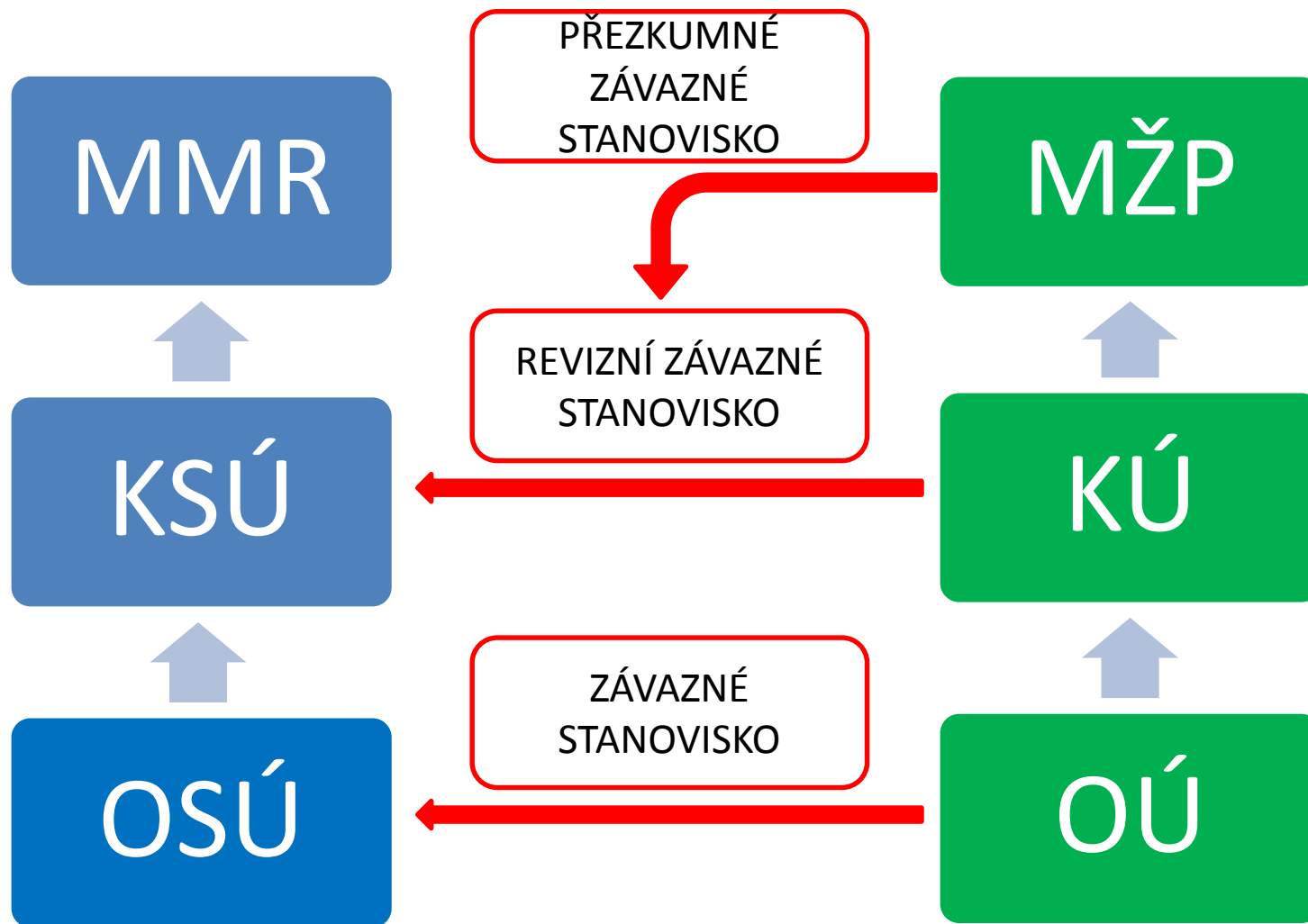
K obsahu:

Ochrana veřejných zájmů

Současný model – 1. stupeň

Současný model – 2. stupeň

Model podle návrhu StavZ

- 3 kategorie veřejných zájmů
- 3 kvality v právní ochraně veřejných zájmů:
 1. standardní: **závazné stanovisko** dotčeného orgánu
 - § 149 SprŘ (např. § 14 ZPamPéč)
 2. snížená: **vyjádření** dotčeného orgánu
 - § 175 a 176 NStavZ (např. § 24 ZPožOchr)
 3. velmi snížená: **názor** příslušného úředníka v rámci státního stavebního úřadu
 - tzv. integrace agendy dotčených orgánů do státních stavebních úřadů

Tzv. integrace agendy dotčených orgánů do státních stavebních úřadů

- současné odbory ŽP obecních a krajských úřadů
- působnost na úseku ŽP:
 - **A)**: působnost, jež **se týká** „záměrů“ podle § 5 StavZ
 - **B)**: působnost, jež **se netýká** „záměrů“ podle § 5 StavZ
- působnost ad **A)** má být **převedená** na státní stavební úřady

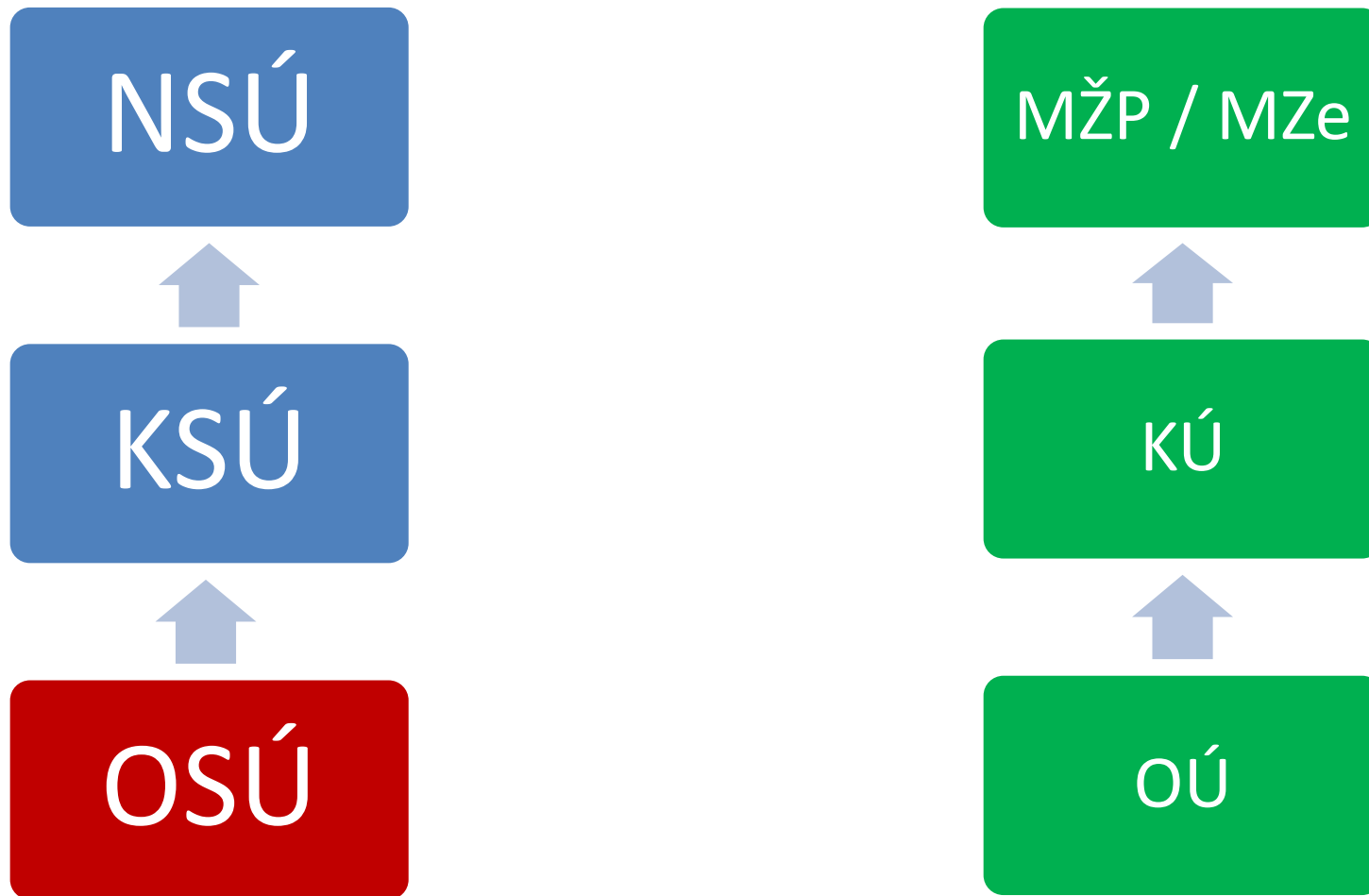
Státní stavební úřady jako orgány ochrany ŽP – působnost I.

- mají rozhodovat o souhlasech k odnětí půdy ze ZPF (§ 9 ZZPF)
 - nad 1 ha: s „vyjádřením“ KÚ
 - nad 10 ha: s „vyjádřením“ MŽP
- mají rozhodovat o odnětí pozemků z „LPF“ (§ 14 a 16 LesZ)
 - bez vyjádření KÚ i MZe (!)
- mají rozhodovat o souhlasech ke stavbám ovlivňujícím vodní poměry, např. v ochranných pásmech vodních zdrojů (§ 17 odst. 4 VodZ)
- mají provádět posuzování vlivů záměrů na životní prostředí – EIA (§ 22a ZEIA)

Státní stavební úřady jako orgány ochrany přírody – působnost II.

- § 76 ZOchPř
- na celém území ČR kromě chráněných území:
 - mají rozhodovat o souhlasech se zásahy do významných krajinných prvků (§ 4 ZOchPř)
 - mají rozhodovat o povolení ke kácení dřevin (§ 8 ZOchPř)
 - mají rozhodovat o souhlasech se zásahy do krajinného rázu (§ 12 ZOchPř)
 - mají rozhodovat o povolení výjimek ze zákazů pro památné stromy a chráněné druhy rostlin a živočichů (§ 56 ZOchPř) – i pro „kriticky ohrožené“ (!)

Tzv. dvoukolejnost - schizofrenní organizační model v ochraně ŽP

Příklad

Státní stavební úřady (SSÚ) jako orgány ochrany ŽP – funkční příslušnost

- funkčně příslušní úředníci v rámci SSÚ
- vázáni **příkazy** ředitele SSÚ
- budou vydávat **nezávazný názor** (nikoli závazné stanovisko)
 - nemá právní význam
 - lze jej kdykoli neformálně změnit – z příkazu představených (ředitele SSÚ)
- **pravomoc k přezkumu:**
 - má jen nadřízený SSÚ
 - nemá vůbec MŽP ani MZe (!)

Závěry

- ochrana ŽP na 80 % území ČR pohlcena stavebními úřady (v čele s NSÚ)
- MŽP a MZe ztrácejí řídicí a přezkumnou pravomoc nad částmi svých rezortů
- těžká degradace v právní ochraně životního prostředí ve stavebně-právních procesech
- právní nadřazenost stavebních úřadů
- *„zásadní oslabení postavení veřejné správy jako ochránce a prosazovatele veřejných zájmů ve prospěch stavebníků“ (NSS a NS)*

III.

K obsahu:

Účast veřejnosti

Účast veřejnosti – nejasný výklad

- § 70 ZOchPř – nezměněn
 - „*Občanské sdružení je oprávněno ... účastnit se řízení podle tohoto zákona ...*“
- tzv. integrace agendy dotčených orgánů do státních stavebních úřadů
- státní stavební úřady podle ZOchPř:
 - jsou orgány ochrany přírody (§ 75 odst. 1 ZOchPř)
 - vedou „*řízení podle tohoto zákona*“
- § 83 odst. 5 ZOchPř – „*společné rozhodnutí*“

Děkuji za pozornost

svobodap@prf.cuni.cz

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

| Nadace OSF

VDV
VÝBOR DOBRÉ VŮLE
Nadace Olga Havlová

SKAUTSKÝ
INSTITUT